№ 3 Ата-аналар жиналысының хаттамасы

сәуір 2026ж

Тақырыбы :«Қиын бала қайдан шығады?»
Мақсаты:
1. Ата - аналарды балаларға жауапкершілікпен қарауға шақыру.
2. Баланың бүгінгі істеген қадамы ертеңгі тұлға ретінде қалыптасуына үлкен әсер ететінін атап өту.

Жиналысқа қатысуға тиісті: 112
Қатысқаны –70

Күн тәртібінде

1.Балабақша жетістігі туралы
2. Жаз мезгіліндегі балалардың атқарылатын жұмыс барысы
3.Ата-ана комитетінің есебі

4. «Менің балам қандай?» тренинг

Тыңдалды:

Әдіскер Абсанова Н ата –аналарға жалпы қоғамда қиын бала қайдан шығады деген сұрақты талқылады.

Тәрбие, тәрбие десек те, кешегі дүние есігін «іңгәлап» ашқан сәбиімізден, бал тілді баламыздан өсе келе тілазар, тентек, еркетотай, сондай-ақ жасық, қыңыр, ұстаздар тілімен айтқанда «қиын бала» қайдан шығады деп таң қаламыз? Бұл мәселе жөнінде өмірде кездесіп жүрген жәйттерден мысалдар келтіре отырып ой толғауды жөн көрдік.

Баланың қылығы, әдеті, іс-әрекеті әр үйелменнің айнасындай. Бала көргенін қайталайды, яғни үйдегі тәрбие баланың әдетіне өз таңбасын салып отырады. Мысалы, баланың тоңмойын, қыңырлығы үйелмендегі тым қаталдық, мейірімсіздіктің ізі болса, тәкаппарлық мінез баланы шектен тыс еркелетіп, шолжаңдатудың нәтижесі емей немене? Оған ата-ана тарапынан бақылаусыздық қосылғанда баланың тәртіпсіз, «қиын» атануы оп-оңай. Еркелетудің де жөні бар. Кейбір ата-ана «немермнің алды, кенжем немесе тұла бойы тұңғышым еді» деп баланың айтқанының бәрін орындап, шектен тыс еркелетіп жібереді. Шектен тыс еркелеп өскен бала ешкімнің айтқанына көнбейді, ата-анасының өзін тыңдамайды, еңбекке мойыны жар бермейді, тіпті сабаққа да онша құлқы соқпайды. Ондай бала тек өз ойының ғана іске асуын көздеп, біртіндеп өзімшіл, өркөкірек болып өседі. Мұндай жақсы көрудің өзі баланың дұрыс тәрбиеленуіне зиянын келтіреді. Бұл кейін баланы да, тәрбиелеген ата-анасын да әртүрлі әбігерге салады деп нақты айтып өтті.

1-мәселе Тәрбиеші Қартаңбаева Г «Тіл тірегіміз, соғып тұрған жүрегіміз!», «Казахстан – огромный и разный», «Тілім – тірегім», «Тіл көңілдің – айнасы», «Тіл тірегіміз, соғып тұрған жүрегіміз» атты іс-шаралар өткізілді.

«Алтын күз» мерекесіне арнап музыка жетекшісі Пирназаров мен тәрбиешілер бірігіп, «Күзгі саңырауқұлақтар», «Осень золотая в гости к нам идет», «Алтын күз», «Алтын күз мерекесі», «Күз сыйы», «Волшебный сундучок» атты ертеңгіліктер дайындалды.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің жылдық мерекесіне музыка жетекшісі Пирназаров мен тәрбиешілер бірлесіп «Елімнің бақытын тербеткен Тәуелсіздік!», барлық топтарда «Тәуелсіздігім – мақтанышым!», « «Елбасы мен тәуелсіздік», «Тәуелсіз елім – тұғырың сенің биікте», «Тәуелсіздік – тірегіміз» атты тақырыптық оқу іс-әрекеттері ұйымдастырылды және «Астана – тәуелсіз елдің символы» атты балалар суреттерінің көрмесі дайындалды.

Музыка жетекшісі Дәнекерова Г мен тәрбиешілер Жаңа 2026 жылға ертеңгіліктер ұйымдастырды. Атап кетер болсақ: «Балапан» тобында «Аяз ата балабақшада», «Балдырған» ортаңғы тобында «Қоянның үйі», «Қарлығаш» мектепалды тобында «Жаңа жылдық оқиға» атты мерекелік шаралар өткізілді.

2 - мәселе : Тәрбиеші **Аханова Ж** жаз мезгілінде балалардың атқаратын жұмыс барысымен таныстырып өтті, және бірнеше бақылау түрін көрсетті. Ауа- райын бақылау БақылауАуа -райына жүйелі түрде қадағалау жасау; маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және біріктіру; барлық жан жануарлардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылудың төгілуіне байланысты орнату.Маусым -жаз басы, алмалар гүлдеп болады, күннің төгілуі,ылғалдар -өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың келуімен байланысты; 22-маусым ең ұзақ күн, ең қысқа түн екенін атап өткен жөн.Шілде - ең ыстық уақыт; күндізгі күннің ыстығы түн суығына ие болады да, жиі күн күркіреу, жаңбыр болады.Тамыз - күні ыстық, түні суық, температура азаяды. Суыту алғашқы қатуға әкеледі.Балаларға жаз табиғатының өзгерісі жөніндегі білімін нығайту.Қимылды ойын«Тату, барлығы бірге»Алаңның қарама қарсы жағына тепе теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. Еңбек іс-әрекетіҚұмның үстіне құм себу және суаруЕңбекке қатысу , еңбекке баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету деп айтып өтті.

Отбасы әр нәрсенің басы, баланың жан-жақты дамуының негізі болатын тәрбие институты. Ата-анамен отбасының басқа да мүшелерінің (ата-әже, аға-апа, т.б) балаларды тәрбиелеп үнемі қадағалап отыруы орасан зор еңбек. Баланың жастайынан психикасының яғни мінез-құлқы, сана сезімінің дұрыс жетіліп, өз жасына сәйкесінше дамып отыруы отбасынан сіңірген тәрбиеден орын алады. Халқымызда жақсы мақалдар айтылып келеді, яғни «Баланы жастан», «Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілерсің» дегендей даналық сөздердің берер мағынасы зор. Бала есейе оның бойында қалыптасқан оғаш әрі теріс мінездерін байқасақ, оны өзгерту қиынға әкеп соқтырады. Ұлы педогог А.С. Макаренко өз іс-тәжірибесінде ол туралы былай деген еді: «Балалардың алдында өздерінің аса беделді болуын қаламайтын ата-ана жоқ. Өздерінің қандай бағытта өнеге беріп, өсіріп келе жатқанын ойламастан, балаға өктемдік көрсетіп тәрбиелейтін ата-ана бар екені рас. Ойланып қарасақ, бұл өте қателік екенін білеміз бе? Мұндай жолмен келген шыншыл әрі адал баланың санасы есейе келе мүлдем жойылады». Баланың психикасы көрген-білген, естіп жүрген нәрселерімен бірге қалыптасады. Әрбір тәрбиеші немесе ұстаз ата-аналармен тығыз байланыста болуы шарт.
Әрбір ұстаз ата – аналармен қарым – қатынас жасауда түрлі тәсілдерді, қазіргі жаңа технологияларды пайдалана отырып ата – ананың қызығушылығын арттыру мақсатында жұмыс атқарса, ата – ананың балабақшаға, тәрбиешіге деген көзқарасы өзгерер еді. Қазіргі уақытта жұртшылықтың балаларды тәрбиелеуге қатысы кеңейе түсіп, тәрбие жұмысы еңбек ұжымының күнделікті ісіне айналуда дей келе ата ана комитеті балабақшада атқарылған жұмыстар жайлы айтып, барлық іс шараларға балабақша мен ата ана бірлесе жұмыс істегендіктерін, балалардың екі жақтан мецлінше тәрбие алып

жатқандығын , балабақшада мерекелер кез келген іс шараға ата аналардың мейлінше үлес қосуы туралы айтып өтті.
4 мәселе Әдіскер тренинг өткізді.

Жалғасын тап

1.Баланы қолдап отырса.....

2. Егербаланыүнемісынапотырса.....

3.Балалға үнемікүлсе.....

4.Бала кекшілдіктеөссе.....

5. Бала төзімділіктеөссе.....

Жағдаяттықтапсырмалар

1.Тоқсандық қорытындыбойыншасіздіңбалаңызбірсабақтанүшкекеттіделік. Сіздіңіс-әрекетіңіз?
2.Балаңыз мектептенжылапкелді «Мұғаліммағанұрысты»деп. Сіз не істередіңіз?
3.Бала мен бала мектептеншығыпкележатқандабір-біріментөбелесіпқалды. Ол бала сіздіңбалаңыздыңөтежақсыжолдасыеді.
Сіздіңіс-әрекетіңіз?
4. Балаңызөтежақсыоқиды.
Біркүнісабақтанекіалып,мұғалімніңескертпесікүнделігінежазылыпкелді.Сіз не істередіңіз?

Бала үшінотбасыбіржағынан – тіршілікқоршауыболса, екіншіжағынан – тәрбиелік орта. Отбасы – бұлмектеп те ақпараткөзі, қоғамдықұйымдарда, еңбекұжымы да, досжарандары да. Отбасы – бұлəдеп пен өнеркілті. Тіптен «балалықшақ» дегенұғымотбасы мен балабақшаныңбірігіпұйымдастырғанбүлдіршіндертәрбиесіменшектеседі.

Ата-аналар жиналысының төрайымы: **Атабаева Ж**
Ата-аналар жиналысының хатшысы: **Абсанова Н**

Қиын бала қайдан шығады?

Тәрбие, тәрбие десек те, кешегі дүние есігін «іңгәлап» ашқан сәбиімізден, бал тілді баламыздан өсе келе тілазар, тентек, еркетотай, сондай-ақ жасық, қыңыр, ұстаздар тілімен айтқанда «қиын бала» қайдан шығады деп таң қаламыз? Бұл мәселе жөнінде өмірде кездесіп жүрген жәйттерден мысалдар келтіре отырып ой толғауды жөн көрдік.

Баланың қылығы, әдеті, іс-әрекеті әр үйелменнің айнасындай. Бала көргенін қайталайды, яғни үйдегі тәрбие баланың әдетіне өз таңбасын салып отырады. Мысалы, баланың тоңмойын, қыңырлығы үйелмендегі тым қаталдық, мейірімсіздіктің ізі болса, тәкаппарлық мінез баланы шектен тыс еркелетіп, шолжаңдатудың нәтижесі емей немене? Оған ата-ана тарапынан бақылаусыздық қосылғанда баланың тәртіпсіз, «қиын» атануы оп-оңай. Еркелетудің де жөні бар. Кейбір ата-ана «немермнің алды, кенжем немесе тұла бойы тұңғышым еді» деп баланың айтқанының бәрін орындап, шектен тыс еркелетіп жібереді. Шектен тыс еркелеп өскен бала ешкімнің айтқанына көнбейді, ата-анасының өзін тыңдамайды, еңбекке мойыны жар бермейді, тіпті сабаққа да онша құлқы соқпайды. Ондай бала тек өз ойының ғана іске асуын көздеп, біртіндеп өзімшіл, өркөкірек болып өседі. Мұндай жақсы көрудің өзі баланың дұрыс тәрбиеленуіне зиянын келтіреді. Бұл кейін баланы да, тәрбиелеген ата-анасын да әртүрлі әбігерге салады. Рақила деген қыз бала ата-ананың ең кенжесі, еркесі де сол. Әсіресе, шешесі оның айтқанының бәріне көнеді. Тіпті «аспандағы айдан бір жапырақ үзіп бер» десе де, соған жанын салар-ау деп ойлайсың. Үй ішіндегі басқа адамдардан да Рақиланың талабын орындауын талап етеді. Күз айы. Далаға шық түсіп, таңертеңгі ауа әжептәуір салқындап қалған кез. Соған қарамастан Рақила мектепке жалаң форма көйлекпен кетті.

- Рақилаш, үстіңе тым болмаса тоқыма жемпіріңді кисең етті, - деген шешесінің сөзін құлағына ілген де жоқ.
- Иә, саған, тоңбаймын, - деп мұрнын шүйіріп кете барды. Содан мектептен бет-аузы көгеріп, қалтырап келді. Келісімен ыстық тамақ ішіп, бойы жіпсіді. Артынша далаға ойнауға шықты.
- Теріңді бас, киініп шық.
- Неғылады?
- Суық тиеді, ауырасың.
- Иә, саған, ауырмаймын, - деп еркесі ерегесіп өз бетімен кетеді.

Түн жарымында ыстығы 39 градусқа көтеріліп қатты ауырған Рақилаға үй-іші түнімен әбігерге түсіп, дәрі берді. Ертеңгілікте ыстығы басылып, басы жазылып, орнынан тұрып ойнап жүре берді.

- Түнде дене қызуың болды, бір-екі күн жат, далада ойнама дегенді де тыңдамады. Бірақ сол күннен бастап жұтынғанда тамағы ауыратын болыпты, ерке қыз оны ешкімге айтпады. Осыдан жарты жылдан соң Рақиланың ауруы асқынып, айлап ауруханаға жатуға тура келді. Ақыры анасының алақанына салып аялаған еркесі аурушаң болды. Мінеки, шектен тыс баланың ырқына жүрудің берген пайдасы. Анасы өз қылығына кейін өкінді-ай келіп, бірақ не пайда?

Кейбір ата-ана баланы әлі жас қой, есі кіргенде өзі жөнделіп алады ғой деп тәрбиені кейінге қалдырады. Сөйтіп жүріп баланы еркіне жіберіп, уысынан шығарып алғанын байқамай қалады. Мұндай жағдайда ата-ана бала өзіне-өзі келіп, тәрбие ырқына көнбей бара жатқанда ғана өкінеді.

Барлап қарасақ, тіпті жөргектегі сәбидің өзіне де тәрбие керек екен. Уақтысымен тамақтандырып, уықтысымен ұйықтатылған нәресте сол мерзімге дағдыланады да, мезгілсіз жыламайтын болады. Ал, керісінше үнемі көтеріп жүрсе бала қолдан тастамай көтеруді талап етіп шырылдайтынды шығарады. Сыздықбай деген кісі жалғыз баласы Сұрағанды мектепке барғанша ерке, шолжаң етіп тәрбиеледі. «Ерке» бала бастауыш мектепті бітіргенше еркелігін қоймады, мұғалімдердің айтқан ақыл-кеңестерін «балажан әке» ескермеді. «Қайтер дейсің, ержеткен соң түзелер» деп 12-13 жасар баланы «сәби» ретінде ұстады. Ақырында сол Сұраған жетінші сыныпты да бітірмей, оқуды тастап кетті. 18-19 жасқа келгенше үй шаруашылығына да, қоғамдық еңбекке де араласпады. Әкесі еңбек жасынан асқанша ол берекелі жұмыс істемеді, колхоздың «жалқау» мүшесі болып, қарт әкенің азғана дәулетін шашумен болды. Ақыры ішімдікке салынып қатардан шықты, ата-анаға қасірет әкелді. «Тәйт» деген тыю естімей, бетімен кеткен бала көбіне өзімшіл өркөкірек, үлкенді ата-ананы сыйламайтын тілазар, әлі келгенді жәбірлеуге бейім тұратын содыр, жан қинап еңбек ету орнына оңай олжа табуды артық көретін арамтамақ болып өсетіні жөнінде өмірде кездесіп жүрген осындай мысалдар аз емес.

Бұл айтылғандардан әсте «баланы еркелетпеу керек» деген ұғым тумайды. Баланы жақсы көру, еркелету де әкелік, аналық мейірімге тән табиғи мінез. Бірақ еркелету деген баланың ыңғайымен жүру, қисық-қыңырына да көне беру деген сөз емес. Жақсы тәрбиенің әліппесі – баланы әрбір шалыс, ағат қадамнан оң жолға, өнегелі жолға бұрып отыру болса керек.